

План-канспект урока беларускай літаратуры

*Настаўнік беларуская мовы і літаратуры
ДУА “Сярэдняя школа № 223 г. Мінска імя Іона Солтыса”
Макарэвіч Вольга Вячаславаўна*

Тэма: “Максім Багдановіч. Слова пра паэта. Нацыянальныя і агульначалавечыя матывы ў паэзіі”

Клас: 9

Тып урока: урок вывучэння лірычнага твора

Мэты: да канца ўрока вучні павінны *ведаць*: асноўныя факты з жыцця і творчасці Максіма Багдановіча; жанравыя асаблівасці, спецыфіку кампазіцыі, ідэйны змест лірычных твораў; гісторыю напісання лірычных твораў; *умець*: даваць характарыстыку духоўнага свету лірычнага героя; вызначаць матывы, рух думак і пачуццяў лірычнага героя; вызначаць нацыянальныя і агульначалавечыя матывы ў паэзіі, пошукі гармоніі, услаўленне красы жыцця і мастацтва ў паэзіі М. Багдановіча; вызначаць асноўныя праблемы лірычных твораў; вызначаць спосабы выяўлення аўтарскай пазіцыі ў лірычных творах.

Абсталяванне: інтэрактыўная дошка; прэзентацыя настаўніка (партрэты, ілюстрацыі, цытаты); падручнік па беларускай літаратуры (стар. 146–159); раздатчны матэрыял: тэксты вершаў, табліцы аналізу, карткі для групавой работы.

Выхаваўчы патэнцыял урока: фарміраванне каштоўнаснага стаўлення да жыцця, культуры і мовы; развіццё эмпатыі, самарэфлексіі і ўмення асэнсоўваць уласны жыццёвы шлях.

Ход урока

I. Арганізацыйны момант

Эмацыянальны ўваход у тэму. (*На экране дэманструецца відэа пра музей М.Багдановіча, гучыць спакойная інструментальная музыка*)

Сцэнка “Пытанне да зоркі”

Персанажы: МАКСІМ (вядзе дыялог), ГОЛАС (яго ўласныя думкі-сумненні).
Час: Кароткі момант перад напісаннем верша.

Рэквізіт: Сталы, лямпа, ліст паперы. На экране або сцяне – праекцыя зоркі (Венеры).

(*Максім сядзіць за сталом. Ціхая, задуменная музыка. Ён глядзіць у акно/на зорку*)

ГОЛАС (раздаецца з цемры, ціха, але выразна):

- Навошта ты гэта робіш? Ніхто не прачытае. Ты тут, далёка. Твае словы застануцца тут, у гэтым пакоі.

МАКСІМ (*не абарачваючыся, задуменна*):

- Калі б я маўчаў, я бы быў яшчэ далей. А так... мой голас можа даляцець дадому. Хоць бы ў выглядзе шэпту.

ГОЛАС:

- Ты ведаеш, што часу мала? Навошта траціць яго на словы? Жыві, пакуль можаш.

МАКСІМ (лёгка ўсміхаецца):

- Гэта і ёсць жыццё. Ты кажаш: "памерці". А я бачу: "застацца". Верш — гэта не папера. Гэта мост. Па ім мае думкі пройдуць праз гады. Яны сустрэнуцца з кімсьці... і тады я ажыву.

ГОЛАС (*маўчыць. Гэта цішыня — знак, што сумненні адступаюць*)

МАКСІМ (*бярэ прэс, узяўшы, пачынае пісаць і прамаўляць першыя радкі, як знаходжанне адказу*):

«Праз хмары цёмныя, праз хмары празрыстыя, яна блішчыць... мая зорка...»

(*Музыка крыху ўзмацняецца, святло на Максіме застаецца яркім. Ён піша. Сцэнка заканчваецца*)

(*Настаўнік пасля сцэны, трымае паўзу, потым звяртаецца да класа*):

- Дзякуй. Вось такім ён быў - малады, адзінока, але ўжо з вялікім пытаннем у душы: ці пачуюць яго праз гады? І вось мы - яго нашчадкі - сядзім праз стагоддзе і спрабуем адказаць на яго няное пытанне.

Але каб адказ атрымаўся шчырым, нам трэба спачатку самім шмат чаго зразумець. Я прапаную не проста слухаць мае тлумачэнні, а самім вызначыць свой шлях да Багдановіча.

(*Настаўнік дастае капялюш*)

II. Мэтаматывацыйны этап

- У гэтым капялюшы - схаваныя тыя адкрыцці, якія мы павінны зрабіць сёння. Але вызначыце іх вы самі. Давайце паглядзім, пра што нам трэба будзе даведацца і чаму навучыцца, каб зразумець, як *кароткае жыццё становіцца вечным...*

(*Настаўнік дастае капялюш/мяшочак, дзе ляжаць скручаныя паперкі з пачаткам фраз*)

Кожная група выпягвае па адным скрутку. Ваша задача - прачытаць пачатак фразы, завяршыць яе, перафармуляваўшы ў навучальную мэту.

Змест паперак:

- Каб зразумець вершы, трэба ведаць пра жыццё аўтара. Таму мы сёння... (*пазнаёмімся з асноўнымі фактамі біяграфіі М. Багдановіча*).
- Кожны твор мае тэму і праблему. Навучымся... (*вызначаць асноўныя праблемы і ідэйны змест лірычных твораў*).
- Галоўны герой лірыкі — пачуцці. Паспрабуем... (*даваць характарыстыку духоўнаму свету лірычнага героя*).
- У тэме ўрока ёсць словы «нацыянальныя» і «агульначалавечыя». Мы павінны навучыцца... (*знаходзіць і адрозніваць гэтыя матывы ў паэзіі*).
- Каб зразумець паэта, трэба сачыць за логікай яго думак. Наша задача - умець... (*вызначаць рух думак і пачуццяў лірычнага героя*).

Пастаноўка праблемнага пытання

На дошцы: «Як кароткае жыццё можа стаць вечным?»

- Гэта пытанне стане ключом да ўрока. У канцы вы павінны будзеце адказаць на яго самастойна.

III. Асноўная частка ўрока

- Вы пачулі пытанне. Яно гучыць як выклік, праўда? Асабліва калі ўспомніць, што Максіму Багдановічу было адведзена ўсяго 25 гадоў. Але ён не проста адказаў на гэта пытанне сваім жыццём - ён пакінуў нам ключ да разгадкі. Справа ў тым, што сакрэт вечнасці хаваецца не ў колькасці пражытых гадоў, а ў тым, чым гэтыя гады былі напоўненыя. І каб зразумець гэта, нам трэба зазірнуць туды, дзе жыве душа паэта - у яго біяграфію. Але біяграфія Багдановіча - гэта не сухія даты і факты. Гэта жывая гісторыя, якая складаецца з важных сустрэч, страт, адкрыццяў. І сёння мы паспрабуем не проста прачытаць яе, а сабраць уласнаруч.

(Настаўнік паказвае на сілуэт партрэта і стужку часу)

- Бачыце гэты партрэт? Ён пакуль пусты. Як чысты ліст паперы, на якім Максім яшчэ толькі збіраўся пісаць свае першыя радкі. Побач - стужка часу, дзе пакуль няма падзей. Нашы "біёграфы" і "будаўнікі часу" дапамогуць нам ажывіць гэты партрэт, напоўніць яго сэнсам, болей і натхненнем. І тады, магчыма, мы зразумеем: што ж такое вечнасць ў разуменні чалавека, які спяшаўся жыць?

Прыём "Жывы партрэт" для біяграфіі Максіма Багдановіча

Рэквізіт для "Біёграфу" (2 вучні):

4 канверты або скрыначка з прадметамі-сімваламі:

Канверт 1: Чорна-белая фатаграфія жанчыны (*маці*) + маленькі ўчастак вышыванкі або лялька-завіванка.

Канверт 2: Старая карта з акрэсленым Яраслаўлем + пяро і маленькі чарнільнік (*або іх малюнкi*).

Канверт 3: Разам: а) Ракавіна/марскі каменьчык, б) Вокладка "Вянка" (*раздрукоўка*).

Канверт 4: Лісток з надпісам "25 гадоў" вялікімі лічбамі, абведзены чорнай рамкай.

Матэрыялы для "Будаўнікоў часу" (астатні клас):

На кожную парту - набор магнітных картак або стыкераў розных колераў і формаў (*на 4 групы*):

Кола жоўтае - даты (1891, 1911, 1913, 1916, 1917).

Квадрат зялёны - месцы (Мінск, Яраслаўль, Крым, Вільня, Ялта)

Прамавугольнік блакітны - падзеі ("Нарадзіўся", "Смерць маці", "Пераезд у Расію", "Выйшаў 'Вянок'", "Пахаваны")

Зорка чырвоная – творы ("Маладыя гады", "Слуцкія ткачыкі", "Зорка Венера", "У вёсцы")

Цэнтральнае месца: Магнітная дашка з гарызантальнай лініяй – асновай для "Стужкі часу".

- Сёння мы не проста пазнаёмся з жыццём Максіма Багдановіча – мы яго ажывім. Нашы "Біёграфы" будуць раскрываць яго лёс праз прадметы. А ўся астатняя майстэрня "Будаўнікоў часу" – пабудуе яго жыццэпадобную карту. Кожнай групе – свой набор дэталёў. Ваша задача – слухаць, думаць і мацаваць карткі на стужку ў правільным парадку.

КРОК 1: ДЗЯЦІНСТВА І ВЫГНАННЕ

Біёграф 1 (*ідзе да партрэта, дастае з канверта 1 фатаграфію маці і вышыванку, мацуе іх у верхняй частцы партрэта, дзе "мозг"*).

- Вось галоўны боль і галоўная музыка яго дзяцінства. Маці, Марыя Апанасаўна, памерла, калі Максіму было ўсяго 5 гадоў. Але менавіта ад яе ён пачуў беларускія песні і казкі. Гэта была першая Радзіма – цёплая, пяшчотная, як матчыны рукі. Гэты боль страты і гэтая музыка пайшлі з ім назаўжды".

Будаўнікі часу (*рэагуюць*):

Група з жоўтымі кругамі мацуе "1891" (*нараджэнне*) у пачатку стужкі. Група з блакітнымі прамавугольнікамі мацуе карткі "Нарадзіўся" і "Смерць маці" паблізу даты. Група з зялёнымі квадратамі мацуе "Мінск".

КРОК 2: ФАРМІРАВАННЕ ПАЭТА

Біёграф 2 (*дастае з канверта 2 карту Яраслаўля і пяро, мацуе ў сярэдзіне партрэта, на "грудзях"*)

- А вось – яго школа і яго зброя. Усё яго свядомае жыццё прайшло ў Яраслаўлі, у выгнанні. Тут ён стаў вучоным-філолагам, вывучаў дзесяць моў. Але гэтае пяро – не для чужых слоў. Ён узводзіў мост да свайго народа. Яраслаўль быў яго келляй, а Беларусь – яго малітвай.

Будаўнікі часу:

Група з жоўтымі кругамі: мацуе "1911" (*першыя публікацыі*). Група з блакітнымі: "Пераезд у Расію". Група з зялёнымі: "Яраслаўль". Група з чырвонымі зоркамі: можа дадаць "Слуцкія ткачыхі" (*верш напісаны ў 1911*).

КРОК 3: ВЯНОК І ХВАРОБА

Біёграф 1 (*бярэ канверт 3. Спачатку паказвае вокладку "Вянка" і мацуе яе на партрэце на месцы сэрца*).

- Вось яго сэрца – "Вянок". Адзіны зборнік, выдадзены пры жыцці, у 1913 годзе ў Вільні. Ён сам маляваў вокладку. Гэта не проста кніга – гэта закончаны свет, увесь яго духоўны свет, сплечены ў адзін вянок.

Затым бярэ ракавіну, мацуе каля сэрца.

А вось – яго лёс. Каб лячыць сухоты, ён едзе ў Крым, да мора. Чужая прыгажосць, але думкі – там, на беразе Нёмана. Ён піша лепшыя свае вершы, ведаючы, што час неўтаймавальны.

Будаўнікі часу:

Група з жоўтых: мацуе "1913" і "1916" (*паездка ў Крым*). Група з блакітных: "Выйшаў "Вянок". Група з зялёных: "Крым" і "Вільня" (*месца выдання*). Група з чырвоных: мацуе зоркі з назвамі, "Зорка Венера", "У вёсцы" пад гэтымі датамі.

КРОК 4: ЛЁС

Біёграф 2 (дастае лісток з лічбай "25", абведзены чорнай рамкай. Мацуе яго ў ніжняй частцы партрэта, бліжэй да краю)

- І вось – увесь яго тэрмін. 25 гадоў. Сыходзіць у нябыт малады чалавек, вучоны, паэт. Ён пахаваны на тых самых чужацкіх могілках у Ялце. Але паглядзіце на партрэт – што ў нас атрымалася?

Будаўнікі часу:

Група з жоўтых: мацуе "1917". Група з блакітных: "Пахаваны". Група з зялёных "Ялта".

- Глядзіце. Мы злучылі два вобразы. На партрэце – сімвалы яго ўнутранага свету: боль, памяць, веды, творчасць, лёс. А на стужцы часу – факты яго знешняга лёсу. І бачна, што яны не заўсёды супадаюць. Геаграфія – выгнанне, а душа – на Радзіме. Тэрмін – 25 гадоў, а творчасць – на стагоддзі. Вось таму ён і пісаў вершы: каб прымірыць гэтыя два светы, каб ператварыць кароткае існаванне цела ў доўгі духоўны ланцуг. Цяпер, калі мы бачым каркас яго лёсу, мы гатовы пайсці далей – у свет яго філасофскіх думак, схаваных у вершах.

- 25 гадоў. І цяпер пытанне: чаму мы пра яго гаворым праз сто гадоў? (Бо ён сказаў важнае. Яго творы актуальныя. Ён гаварыў пра чалавека)

- Звярніце ўвагу: перад намі лёс чалавека, які амаль не жыў на Радзіме, але стварыў адзін з самых глыбокіх вобразаў Беларусі ў літаратуры; чалавека, які ведаў пра сваю хваробу, але не пра смерць пісаў, а пра прыгажосць жыцця. Значыць, для Багдановіча важная не працягласць жыцця, а яго духоўная напоўненасць. Ён спяшаўся не жыць, а паспець зразумець і сказаць галоўнае – што чалавек становіцца вечным праз культуру, мову і гармонію душы.

2. Выразнае чытанне верша загадзя падрыхтаванымі вучнямі
(Дадатак 1)

3. Прыйём «Дзве карціны аднаго жыцця»

(Дзве паперы замацаваны на дошцы. На першай намаляваны гадзіннік з пяском, які сцякае. На другой — успыхваючая зорка (Венера).

Заданне для груп:

Знайсці ва ўсіх вершах усё, што звязана з часам, заканчэннем, мімалётнасцю. («жывеш не вечна», «умомант век», «згасну», «пакінуты», «туга»).

Знайсці усё, што звязана з імкненнем, жаданнем, парывам, святлом. («маладыя гады», «маладыя жаданні», «хачу жыць, радавацца, кахаць», «зорка», «блішчыць»).

Знойдзеныя цытаты запісваюць на стыкерах і пад адпаведнай карцінай: словы аб часе - пад гадзіннікам, словы аб жаданні жыць - пад зоркай.

Галоўнае пытанне для абмеркавання:

- Дзе знаходзіцца сам герой? Пасярод, паміж гэтых дзвюх карцін? Ці ён разарваны папалам? Што ў ім пераважае? Як вы гэта бачыце?

(Ствараецца магутны візуальны вобраз унутранага канфлікту паэта)

- Такім чынам, Багдановіч не проста сумаваў. Ён ствараў філасофію: калі час абмежаваны - кожны момант трэба напоўніць да краёў жыццём, пачуццём, творчасцю. "Перажыві ўмомант век" - гэта не прызнанне паражэння, гэта

выклік. Век у момант - гэта магчыма толькі пры поўнай аддачы жыццю. Ён памёр у 25, але яго "маладыя жаданні" жывуць дагэтуль.

IV. Фізікультхвілінка

- Мы працавалі з вобразамі, якія стварыў Багдановіч. Цяпер давайце на хвілінку ажывім іх у рухах, каб набрацца сіл для новага этапу думак.

Багдановіч быў мастаком слова. Мы з вамі на хвілінку станем мастакамі свайго цела. Кожная поза будзе сімвалізаваць паняцце з яго вершаў.

«Маладыя жаданні» (энергія, імкненне) – устаць, выцягнуць руку строга ўверх, далонь раскрыць, быццам дастаючы зорку, цягнуцца ўсім целам, замарозіць позу на 5 секунд.

«Умомант век» (шчыльнасць часу) - рэзка апусціць руку, моцна сціснуць кулак і прыціснуць іх да грудзей, нібы сціскаючы ўвесь светлы момант каля сэрца, стаяць так 5 секунд.

«Вянок» (завяршэнне, поўны круг) - павольна раскрыць кулак, злучыць кончыкі пальцаў перад сабой, ствараючы круг – вянок, усміхнуцца, сесці.

- Адчуіце, як словы могуць напаўняць цела сэнсам.

V. Аналіз лірычных твораў

- Каб зразумець паэта – трэба слухаць не біяграфію, а яго душу. Душа паэта - у вершах. Аналіз гэтых вершаў мы будзем выконваць па варыянтах:

Сталы 1, 2 – “Жывеш не вечна, чалавек”

Сталы 3, 4 – “Маладыя гады”.

Вынікі аналізу прапаную вам аформіць у адпаведных табліцах (Дадатак 2).

- Калі вам цяжка сфармуляваць думку - карыстайцеся тэкстам: знаходзьце словы-падказкі, паўторы, інтанацыю. Памятайце: галоўнае не хуткасць, а глыбіня разумення.

“Жывеш не вечна, чалавек”

<i>Кампанент аналізу</i>	<i>Накіроўваючыя пытанні</i>	<i>Магчымыя адказы вучняў</i>
Тэма	Пра што гаворыць паэт у першых радках?	Пра хуткаплыннасць жыцця, абмежаванасць часу
Настрой	Ці палохае верш?	Не, ён разважае, супакойвае
Лірычны герой	Чаго ён баіцца?	Пражыць жыццё без сэнсу
Рух думкі	Як змяняецца інтанацыя?	Ад трывогі да мудрасці
Мастацкія сродкі	Якія словы паўтараюцца?	Звароты, абагульненні, спакойны рытм
Ідэя	Якую парадку дае паэт?	Жыць годна і пакінуць след

“Маладыя гады”

<i>Кампанент аналізу</i>	<i>Накіроўваючыя пытанні</i>	<i>Магчымыя адказы вучняў</i>
Тэма	Пра што гэты верш?	Пра маладосць і ўспаміны
Настрой	Які эмацыянальны тон?	Светлая настальгія
Лірычны герой	Як ён успрымае мінулае?	З удзячнасцю
Рух думкі	Якія вобразы дамінуюць?	Прырода, святло, рух
Мастацкія сродкі	Што стварае музычнасць верша, яго рытміку?	Гукапіс, паўторы
Ідэя	Што сцвярджае паэт?	Жыццё прыгожае, нават калі мінула

Агульны вывад па рабоце з табліцамі над лірыкай вершаў: Максім Багдановіч не палохае смерцю – ён вучыць жыццю. Час абмяжоўвае чалавека, але менавіта гэта надае сэнс кожнаму дню. Памяць, прыгажосць, духоўнасць робяць жыццё большым за фізічнае існаванне. Таму бессмяротнасць у яго разуменні – гэта след у душах людзей.

Мой «умомант»

- Калі б твой «век» – гэта быў ўвесь час да 25 гадоў (як у Багдановіча), то што б ты абавязкова хацеў(ла) змясціць у гэты «умомант»?

Напішы 3 рэчы (пажаданні, дасягненні, пачуцці).

- Зачытайце, калі ласка, што ў вас атрымалася. (2-3 вучні зачитваюць свае "умоманты").

- Дзякуй. Гэта вельмі асабістыя рэчы. І яны цудоўна паказваюць, што для кожнага з вас сапраўды важна. А ці заўважылі вы, што большасць з таго, што вы напісалі, - гэта не рэчы, а станы, пачуцці, імкненні? Любоў, сям'я, падарожжы, творчасць, справа жыцця...

А цяпер паглядзіце: Максім Багдановіч напісаў гэтыя радкі больш за сто гадоў таму. Ён таксама спяшаўся "пражыць умомант век". І ў яго было ўсяго 25 гадоў, каб змясціць у гэты "умомант" усё самае важнае. І вось мы вяртаемся да таго пытання, з якога пачалі: Як кароткае жыццё можа стаць вечным?

Вы толькі што напісалі, чым вы хацелі б напоўніць свае 25 гадоў. Багдановіч напоўніў свае вершамі, перажываннямі, любоўю да Радзімы, якую амаль не бачыў, і пошукам гармоніі. Пытанне ў тым: ці дастаткова проста "змясціць" гэта ў сваё жыццё? Ці ёсць нейкі сакрэт, які ператварае асабістае "хачу" ў вечнае "засталося"? Можа, адказ менавіта ў тым, ШТО менавіта мы выбіраем? Ці ў тым, ЯК мы гэта перажываем? Ці, магчыма, вечным становіцца толькі тое, што мы здольныя перадаць іншым — як перадаў нам Багдановіч свае "Маладыя гады" і "Зорку Венеру"? Давайце пакінем гэтае пытанне адкрытым.

VI. Рэфлексія

«Кветка з Вянка»

(ціха, на фоне ціхай музыкі)

- Мы сёння краналіся вобразаў, якія складаюць "Вянок" Максіма Багдановіча - вянок яго думкі, яго лёсу. Ён плёў яго з пачуццяў: ніткі тугі, кветкі маладых жаданняў, іголки лёсу. Зараз кожны з вас атрымае адну такую папяровую кветку (*раздаюцца простыя выцінанкі-кветкі*).

- На ёй напішыце адно слова - той дар, той адказ, той воплеск, які вы бахнулі б паэту пасля сённяшняй размовы. Гэта можа быць: Дзякуй. Трывай. Разумею. Жыві. Веру. Памятаю.

- Цяпер мы зробім ціхую акцыю памяці. Калі вас клічуць па імені, вы падыдзеце да дошкі і прымацуеце сваю кветку, ствараючы наш агульны, сучасны вянок для яго.

(Павольна, пад музыку, вучні выходзяць. Ствараецца вянок. У фінале - поўная цішыня на некалькі секунд. Настаўнік шэпатам, ледзь чутна):

- Вянок ніколі не вяне. Ён толькі расце з новымі кветкамі. Дзякуй вам за гэтыя кветкі.

Прыём «Адно слова пра ўрок (калі застанецца час)»

- Скажыце адно слова, з якім у вас цяпер асацыюецца паэзія Багдановіча. *(Вучні па чарзе называюць: «святло», «цішыня», «час», «гармонія», «жыццё», «памяць».)*

- Гэтыя словы – і ёсць ключ да разумення паэта. Паэзія працягвае жыць, пакуль адгукаецца ў чалавеку.

- Сёння мы сустрэліся з паэтам, які жыў усяго дваццаць пяць гадоў, але паспеў задаць пытанне, на якое чалавек адказвае ўсё жыццё: як пражыць так, каб не знікнуць разам з часам. Багдановіч не пакінуў нам гатовых правілаў – ён пакінуў адчуванне: жыццё трэба не проста прайсці, яго трэба пражыць свядома. Ён навучыў нас бачыць прыгажосць у імгненні, не баяцца думак пра час і памятаць, што сапраўдная вечнасць пачынаецца ў душы чалавека і ў памяці іншых людзей. Калі пасля ўрока вам захочацца перачытаць верш не па заданні, а па жаданні – значыць, паэзія адгукнулася. І значыць, паэт сапраўды працягвае жыць.

- Сёння вы не проста адказвалі – вы думалі, спрачаліся, сумняваліся і знаходзілі ўласныя словы. Для літаратуры гэта самае галоўнае. Дзякуй вам за ўдумлівасць, за смеласць выказаць асабістае меркаванне. Няхай словы Багдановіча застануцца з вамі не як матэрыял урока, а як думка, да якой захочацца вярнуцца. Дзякуй вам за працу і за гэты сумесны роздум.

VII. Дамашняе заданне

Напісаць разгорнутае ліст-віншаванне да юбіляра – Багдановіча, выкарыстаўваючы інфармацыю з урока.

(Настаўнік каменціруе дзейнасць вучняў на ўроку, выстаўляе адзнакі)

Максім Багдановіч
“Жывеш не вечна, чалавек”

Жывеш не вечна, чалавек,
— Перажыві ж у момант век!

Каб хвалявалася жыццё,
Каб больш разгону ў ім было,
Каб цераз край душы чуццё
Не раз, не два пайшло!

Жыві і цэльнасці шукай,
Аб шыраце духоўнай дбай.

І ў напружэнні паўнаты
Свайго шырокага жыцця
Без болю, ціха зойдзеш ты
Ў краіну забыцця.

Дадатак 1

Максім Багдановіч
“Маладыя гады...”

Маладыя гады,
Маладыя жаданні!
Ні жуды, ні нуды,
Толькі шчасце кахання!

Помніш толькі красу,
Мілы тварык дзявочы,
Залатую касу,
Сіняватыя вочы!

Цёмны сад-вінаград,
Цвет бяленькі вішнёвы, —
І агністы пагляд,
І гарачыя словы!

Будзь жа, век малады,
Поўны сьветлымі днямі!
Пралятайце, гады,
Залатымі агнямі!

Прозвішча, імя вучня: _____

1.

“Жывеш не вечна, чалавек”

Кампанент аналізу	Накіроўваючыя пытанні	Адказы вучняў
Тэма	Пра што гаворыць паэт у першых радках?	
Настрой	Ці палохае верш?	
Лірычны герой	Чаго ён баіцца?	
Рух думкі	Як змяняецца інтанацыя?	
Мастацкія сродкі	Якія словы паўтараюцца?	
Ідэя	Якую парадку дае паэт?	

2. Мой «умомант»

Калі б увесь твой «век» – гэта быў час да 25 гадоў (як у Багдановіча), то што б ты абавязкова хацеў(ла) змясціць у гэты «умомант»?

Напішы 3 рэчы (пажаданні, дасягненні, пачуцці).

1. _____

2. _____

3. _____

Прозвішча, імя вучня: _____

1.

“Маладыя гады”

Кампанент аналізу	Накіроўваючыя пытанні	Адказы вучняў
Тэма	Пра што гаворыць паэт у першых радках?	
Настрой	Ці палохае верш?	
Лірычны герой	Чаго ён баіцца?	
Рух думкі	Як змяняецца інтанацыя?	
Мастацкія сродкі	Якія словы паўтараюцца?	
Ідэя	Якую парадку дае паэт?	

2. Мой «умомант»

Калі б увесь твой «век» – гэта быў час да 25 гадоў (як у Багдановіча), то што б ты абавязкова хацеў(ла) змясціць у гэты «умомант»?

Напішы 3 рэчы (пажаданні, дасягненні, пачуцці).

1. _____

2. _____

3. _____